

ČASOPIS PROFESIONÁLŇNÍCH ZAHRADNÍKŮ

55 Kč/2,50 €

Z

Zahradnictví

ovocnářství ■ zelinářství ■ květinářství ■ vinohradnictví ■ školkařství ■ realizace a údržba zeleně

11
2013

www.zahradaweb.cz

Virus mozaiky jabloně

Choroby a škůdci vřesů a vřesovců

Rozmanitost hybridních dosen

Téma měsíce: Květinové novinky

PP
PROF. PRESS

Za školkařskými novinkami do Polska

Jedním z míst, kde lze spatřit a seznámit se se školkařskými novinkami uváděnými na trh, je polský mezinárodní školkařský veletrh Zelen' je život (viz reportáž na straně 8–9). Tradice pořádání soutěže The Plant Novelties v rámci konání veletrhu se traduje od roku 2005, jejím cílem je vyselektovat z širokého množství okrasných rostlin prezentovaných na veletrhu ty nejcennější – výjimečné svým habitem, dekorativní hodnotou, odolností či všestranným použitím. Soutěž napomáhá k propagaci nedávno uvedených rostlin na polský trh, a to jak producenty z Polska, tak i ze zahraničí. Na následujících stránkách vám představujeme několik kultivarů okrasných dřevin prezentovaných na letošním ročníku soutěže.

Actinidia arguta VITIKIWI™

Samosprašný kultivar aktinidie se vyznačují ranou plodností a bohatou produkcí chutných plodů. Výhony rychlerostoucí ovijivé liánovité rostliny dosahují výšky 5 až 10 metrů. Velké opadavé, pilovité, zašpičatělé listy oválného tvaru dosahují délky 13–25 cm a šířky 8–14 cm. Od

druhé poloviny května do začátku června na rostlině vykvétají krémově bílé květy dosahující průměru 2,5–3 cm s pěti okvětními plátky a černými prašníky. Oválné plody o délce 2,5–3,5 cm a šířce 1,5–2,5 cm jsou převážně bez jadérek. Aromatické plody zelené barvy dozrávají v říjnu a konzumují se i se slupkou. Přestože je kultivar samosprašný, přítomnost samčí rostliny (např. 'Weiki') může zvýšit počet a velikost plodů. Aktinidie vyžaduje živnou, vlhkou, ale propustnou zeminu, slunné teplé a chráněné místo. Je mrazuvzdorná do –26 °C (USDA zóna 5b).

Rostlina plní funkci jak dekorativní, tak i užitkovou. Je vhodná k popnutí oblouků, pergol či mříží.

Odrůda byla letos uvedena na trh polským přihlašovatelem.

Přihlašovatel: Clematis Sz. Marczyński, W. Piotrowski, Sp. j. Szkołka Pojemnikowa, PL-05-800 Pruszkow, ul. Duchnicka 27, Polska.

Betula pendula 'Spider Alley' PBR

Nápaditá odrůda břízy je velice dekorativní svými zkroucenými větvemi a listy.

Actinidia arguta VITIKIWI™

Malý a pomalu rostoucí strom kuželovitého tvaru dosahuje v deseti letech výšky 4–5 m. Spirálovitě pokroucené a převisající výhony jsou v mládí zelené barvy, postupným stárnutím přechází do třešňově hnědé. Větve jsou hustě uspořádány podél lehce zakřiveného hlavního kmene. Pokroucené výhony jsou pokryty zelenými listy se zašpičatělými konci. Vrchní strana zvláště listové čepele je lesklá, spodní matná. Velice tolerantní kultivar k půdním podmínkám, vyžaduje

však slunné stanoviště. Zimovzdornost (zóna 3).

Celoročně dekorativní 'Spider Alley' je vhodná k výsadbě na exponovaná místa v zahradách i parcích – soliterně nebo ve skupinách s ostatními v zimě dekorativními dřevinami. Větve najdou uplatnění i ve floristické tvorbě.

Kultivar byl vyšlechtěn Mattem Lohanem v Irsku.

Přihlašovatel: Szkołka Drzew i Krzewów Ozdobnych Joanna i Bronisław SZMIT, PL-06-400 Ciechanów, Pęchcin, ul. Kwiatowa 18, Polska.

Buddleja PURPLE CHIP

'Purple Haze' PBR

Zakrslá, bohatě kvetoucí odrůda se sterilními purpurově fialovými květy, jež vábí motýly.

Hustý, nízký a pomalu rostoucí keř kompaktního habitu s obloukovitě se sklánějícími výhony dosahuje výšky 0,8 m a šířky 1,2 m. Listy 10 cm dlouhé a 2,5 cm široké jsou na lícové straně tmavě zelené, na rubové šedozeleň. Purpurově fialové, 15 mm dlouhé a 5 mm širo-

Betula pendula 'Spider Alley' PBR

Buddleja PURPLE CHIP 'Purple Haze' PBR

Euonymus fortunei 'Kewensis'

Calluna vulgaris SKYLINE® 'Sydney' PBR

Pinus densiflora 'Rainbow'

Hydrangea paniculata 'Polar Bear' PBR

ké květy jsou v počtu až 85 kusů uspořádané v latách, jež dosahují na hlavních výhonech délky 20 cm, na postranních výhonech jsou květenství kratší. 'Purple Haze' bohatě kvete od července až do příchodu prvních mrazíků. Díky tomu, že netvoří semena, není odrůda invazivní. Vyžaduje živnou a propustnou zeminu s pH v rozmezí od slabě kyselé po slabě zásadité, slunné stanoviště chráněné před větrem a slunečním úpalem. Odrůda je relativně mrazuvzdorná (zóna 6a) – výhony, které nejsou pod sněhovou pokrývkou, v tuhých zimách namrzají, z tohoto důvodu je vhodné rostlinu chránit mulčem. Na jaře se doporučuje seříznout všechny výhony až k zemi. Díky své velikosti je odrůda vhodná k výsadbě do květinových záhonů v soukromých zahradách i na veřejná prostranství. Uplatnění najde i při osazování venkovních nádob.

'Purple Haze', vyšlechtěná Dennisem Wernerem a Laynenem Snellingem ve Sandhillské výzkumné stanici Research v Jackson Sprinte v Severní Karolině (USA), byla uvedena na trh v roce 2010 Státní univerzitou Severní Karoliny. Přihlašovatel: Szkolka Krzewów Ozdobnych Bogdan HAJDROWSKI, PL-32-084 Morawica, Mników 290, Polsko.

Calluna vulgaris SKYLINE

'Sydney' PBR

Dekoratívni kultivar vřesu obecného s velkým množstvím hustě olistěných větví se žlutě zbarvenými konci. 'Sydney' je novou odrůdou nízkého stálezeleného vřesu ze skupiny SKYLINE. Rovné a vzpřímeně postavené větévky dorůstají výšky 40 cm. Pyramidálně postavené a bohaté větvené stonky dodávají rostlině zajímavý

tvar – hustší odspodu a směrem vzhůru se postupně zužují. Malé jehlicovité listy jsou ve spodních partiích větévky světle zelené barvy, citrónově žluté na koncích. Keřík působí dojmem jako by byl ozářen sluncem. Přestože kultivar netvoří květy, neztrácí nic na své celoroční atraktivitě. Nenáročný a trvanlivý kultivar vřesu prospívá v kyselém a přiměřeně vlhkém substrátu bohatém na organické látky. Upřednostňuje slunné stanoviště chráněné před zimními větry. Zimovzdornost (zóna 5a). Slibný kultivar s velkým potenciálem je vhodný k výsadbě do soukromých zahrad, vřesovišť, osazování truhlíků a nádob k dekoraci balkonů, okenních parapetů a teras.

'Sydney' byl vyšlechtěn Henrikem Ritbergem v Nizozemské společnosti Eden's Creations BV a uveden na trh v roce 2009 nizozemskými firmami Boomkwekerij Hoekert BV a Gerd Gartenbau Canders.

Přihlašovatel: Szkolka Krzewów Ozdobnych BIELIČKI, PL-09-142 Zaluski, Nowe Olszyny 8, Polsko.

Euonymus fortunei 'Kewensis'

Nízký a pomalu rostoucí kultivar stálezeleného brsleny Fortuneova.

Salix sachalinensis 'Golden Sunshine' PBR

Velice kompaktní odrůda vytváří 10–15 cm vysoké koberce. Malé, 1–1,5 cm dlouhé listy s jemným žilkováním jsou tmavě zelené barvy, na podzim se zbarvují do červena. Pokud je rostlině poskytnuta opora, přichycuje se k ní vzdušnými kořeny. Kultivar je nenáročný na půdní podmínky – prospívá v mírně vlhkých, kyselých až mírně zásaditých, dobře propustných půdách. Zatímco netoleruje podmáčené stanoviště, krátkodobě snese přísušek. Preferuje jak slunná, tak i stinná stanoviště. Zimovzdornost (zóna 5). 'Kewensis' je ideální půdopokryvnou rostlinou pro malé plochy, není invazivní, vyžaduje pouze občasné zastřížení. Rostlině věnujeme zvýšenou péči pouze v prvních dvou letech, jakmile je dobře přivyklá na stanoviště, nevyžaduje žádnou péči. Dobře zapojený porost toleruje i občasné sešlapání. Na jeden metr čtvereční se doporučuje vysadit 10–15 rostlin. Přestože se jedná o kultivar vyšlechtěný v Anglii již v první polovině dvacátého století, je téměř neznámý a zřídka komerčně pěstovaný.

Přihlašovatel: Clematis Sz. Marczyński, W. Piotrowski, Sp.j. Szkolka Pajemnikowa, PL-05-800 Pruszkow, ul. Duchnicka 27, Polsko.

Sambucus nigra 'Obelisk' PBR

Hydrangea paniculata

'Polar Bear' PBR

Odrůda hortenzie latnaté se vyznačuje velkými bílými latami, které se během kvetení vybarvují do jemně růžových tónů.

Rozložitý keř dorůstá do šířky a výšky 1,5 m. Výhony rovné a strmulé. Oválné listy jsou tmavě zelené barvy, zdrsnělé. Na konci výhonů vykvétají ve velkých latách kónického tvaru sterilní květy. Květenství dosahující velikosti až 40 cm je počátkem světle zelené barvy, během plného kvetení je sněhově bílé, koncem léta se zbarvuje do růžové. Nové výhony jsou zakončeny květenními latami. Doba kvetení začíná v srpnu a trvá až do září/října. Od květlá květenství jsou však dekorativní i během zimních měsíců. Rostlinu se doporučuje pěstovat na přiměřeně živných, vlhkých a propustných půdách, na slunném či polostinném místě. Odrůda je zcela mrazuvzdorná (zóna 5a) a vyznačuje se dobrým zdravotním stavem. Dekorativní hodnota 'Polar Bear' vynikne jako solitéra vysazená na exponovaném místě, nebo ve skupinové výsadbě v soukromých zahradách, zelených plochách rezidenčních komplexů a dalších okázalých exteriérech. Květenství v živém či sušeném stavu najdou široké uplatnění ve floristické tvorbě. Odrůda vyšlechtěná Ariemem Jacobusedm Bergmanem z nizozemského Hazerswoude-Drop byla v roce 2012 uvedena na trh nizozemskou a polskou firmou Heco Stekcultures a Gospodarstwo Szkołkarskie Wróblewscy.

Přihlašovatel: Gospodarstwo Szkołkarskie WRÓBLEWSCY, PL-42-233 Mykanów, Borowno Kolonia, ul. Czeszochowska 8, Polsko.

Pinus densiflora 'Rainbow'

Pomalu rostoucí borovice hustokvětá se zlatavým zbarvením na jehlicích.

Kultivar se vyznačuje pomalým růstem, hustým a rozložitějším habi-

tem. Dosahuje výšky 2–3 m, roční přírůstek 10–15 cm. Jehlice ve svazcích po dvou jsou zelené barvy s výrazným příčným krémově žlutým zbarvením, které se v zimě může zbarvit do červena. Zlaté zbarvení jehlic je mnohem výraznější a živější než u ostatních kultivarů tohoto typu. 'Rainbow' je nenáročná a nevyžaduje zvláštní péči. Roste dobře téměř v každé dobře propustné zahradní zemině na slunném stanovišti chráněném před větrem. Mrazuvzdornost (zóna 5b). Kultivar je vhodný k výsadbě do soukromých zahrad, vytváření působivých kontrastních barevných kompozic z jehličnatých dřevin, do skalek a vřesovišť. Původ kultivaru je neznámý, pravděpodobně Rakousko, v USA a Evropě je pěstován již před rokem 2000.

Přihlašovatel: Szkoła Krzewów Ozdobnych Jolanta i Jan NOWACZYK, PL-63-740 Kobylin, Wyganów 1, Polsko.

Robinia viscosa 'Vik'

Kvetoucí kultivar trnovníku lepkavého, který je po dlouhé přestávce opět uveden do komerční produkce. 'Vik' je menší až středně velký strom s oválnou a vzdušnou korunou dorůstající výšky 10–15 m. Mladé výhony jsou černé barvy, lesklé a lepkavé. List je tvořen 15–25 eliptickými jasně zelenými listy. Růžové květy jsou uspořádány v krátkých a hustých hroznech. Jarní doba kvetení je na přelomu dubna a května, opakované kvetení (nezvykle bohatě) následuje v srpnu/září.

Ve srovnání s ostatními růžově kvetoucími trnovníky 'Vik' svým habitem mnohem lépe odolává poškození způsobenému povětrnostními vlivy (rozlomení boufkami či silnými porывy větru).

Extrémně nenáročná dřevina tolerantní k půdním podmínkám, přísušku, slanosti a znečištěnému ovzduší je ideální rostlinou pro výsadbu do oblastí se zhoršenou kvalitou půdy. Vyžaduje slunné stano-

Pseudotsuga menziesii 'Graceful Grace'

viště, mrazuvzdornost (zóna 5a). 'Vik' je vhodnou rostlinou do městského prostředí parků, zahrad, k ozelenění post průmyslových areálů, výsadbě podél silnic.

Český kultivar vyšlechtěný na konci čtyřicátých let minulého století J. Vikem znovu uvedl do pěstování Zdeněk Málek. Kultivar na trh uvedla firma Arboeko s. r. o.

Přihlašovatel: ARBOEKO s. r. o. 277 42 Obráťství, Bedřicha Smetany 230, Česká republika.

Pseudotsuga menziesii 'Graceful Grace'

Elegantní kultivar douglasky tisolisté s převisajícími výhony a stříbřitě zelenými jehlicemi.

Pomalou rostoucí, relativně úzký strom smutečního vzhledu (habitu) dosahuje v deseti letech 2–3 m výšky a 1–1,5 m šířky. Pro dosažení vzpřímeného růstu vyžaduje vyvazování. Všechny převisající větve jsou pokryty dlouhými tmavě zelenými jehlicemi, 'Graceful Grace' je dekorativní během celého roku, obzvláště impresivní je na jaře, v období rašení a růstu nových výhonů. Přestože se rostlina dobře adaptuje na zhoršené podmínky, vysazujeme ji do výživnějších a mírně vlhkých půd na slunná nebo částečně zastíněná místa.

Mrazuvzdornost (zóna 5b). Díky své velikosti a habitu nabízí 'Graceful Grace' široké možnosti použití zejména v soukromých zahradách.

Robinia viscosa 'Vik'

Zvláštního efektu docílíme jak solitérní výsadbou, tak i použitím jako hlavního prvku ve skupinových výsadbách. Působivá je i výsadba ve skalkách či v blízkosti vodních ploch. Kultivar v roce 1967 vyselekoval v Arnoldově arboretu (USA) a pojmenoval po své ženě Albert Ziegler. V roce 2010 byl uveden na trh v USA firmou Ball Horticulture.

Přihlašovatel: Szkoła Roślin Ozdobnych DAGLEZJA, PL-08500 Ryki, ul. Okopowa 60, Polsko.

Salix sachalinensis

'Golden Sunshine' PBR

Žlutolistá odrůda vrby sachalinské odolná vůči silnému slunečnímu svitu. 'Golden Sunshine' je vysoký a široký keř volného habitu dorůstající výšky 3–5 m. Rovné a úzké větve jsou ve spodních partiích uspořádány horizontálně, ostatní vertikálně. Světle zelená borka mladých výhonů se později zbarvuje do tmavých tónů. Kopinaté listy jsou hustě uspořádány na zlatavě žlutých výhonech. Starší listy (uvnitř keře a v jeho spodní části) jsou citrónové či světle zelené barvy. V letních měsících listy netrpí poškozením v důsledku silného slunečního svitu. Přestože je velice tolerantní k půdním podmínkám (výživný stav, pH), nejlépe roste ve vlhkých půdách na plném slunci. Mrazuvzdornost (zóna 5b). Na péči nenáročný kultivar najde uplatnění jak v soukromých zahradách, tak

i ve veřejné zeleni, obzvláště vynikne v blízkosti vodních ploch či v kontrastu s rychle rostoucími dřevinami s tmavým olistěním.

Kultivar vyšlechtěný v USA firmou Ball Horticulture uvedla na trh v roce 2013 francouzská společnost Pépinières Miniem.

Přihlašovatel: PEPINIERES MINIER SA, F-49250 Beaufort en Vallée, Les Fontaines de l'Aunay, Francie

Sambucus nigra 'Obelisk' PBR

Bohatě kvetoucí a plodící sloupovitý kultivar bezu černého.

Rychle rostoucí keř úzkého sloupovitého habitu dosahuje výšky 3–4 m. Rovné a vzpřímené větve jsou bohatě olistěné. List je tvořen nejčastěji 5–7 zubatými listy. Keř kvete v červnu bílými květy uspořádanými v plochá květenství. Tmavě fialové kulaté bobule dozrávají v srpnu. Květy i plody jsou jedlé a lze je použít na výrobu tinktur s léčivým účinkem. Ke stanovištním a půdním podmínkám tolerantní dřevina nejlépe prospívá ve vlhkých úrodných půdách s velkým podílem organické hmoty, uspokojivě však roste i v sušších a málo úrodných půdách. Vyžaduje slunné či lehce přistíněné stanoviště. 'Obelisk' je vhodnou dekorativní a užitkovou dřevinou jak do malých, tak i velkých zahrad. Výborně se hodí na výsadbu neformálních živých plotů či jako pozadí pro záhonové rostliny (letničky, trvalky). Uplatnění najde i při osazování větších nádob.

Kultivar vyselektovaný Wiesławem Gawryšem a Bronisławem Janem Szmitem byl poprvé popsán a uveden na trh letos přihlašovatelem.

Přihlašovatel: Szkoła Drzew i Krzewów Ozdobnych Joanna i Bronisław SZMIT, PL-06-400 Ciechanów, Pęczcin, ul. Kwiatowa 18, Polsko.

Podle materiálu
Agencja Promocji Zieleni
zpracoval Arnošt Jilek
Foto Agencja Promocji Zieleni